

Hyvän harjoituksen tunnusmerkit

Minivalmennusseminaari 2019
Jussi Räikkä

Yksi asia...

”Kun suunnittelet harjoituksiasi - mieti, mikä on se yksi asia, jonka haluamme tänään oppia ja keskity siihen.”

Henrik Dettmann

Toivottu harjoitusvaikutus

- Koripalloharjoituksessa ja –pelissä oppii itsessään monia asioita...
- Valmentajan tehtävä on aina miettiä, **mikä on toivottu harjoitusvaikutus?** Taidollinen, taktinen, fyysinen, henkinen, sosiaalinen?
- Ja sen jälkeen kohdistaa kaikki valmennukselliset toimet siihen, että **toivottu harjoitusvaikutus saavutetaan**

Valmentajalla aikapula

- Kun aikaa on vähän, ei yhtään **turhaa** harjoitusta/harjoitetta kannata pitää
- Johda mahdollisimman suuri osa harjoittelusta omasta pelitavastasi
  - *Drillittämisen kulttuurista kohti ymmärtämisen kulttuuria!!*
  - *Valmentajan ennakkotyön ja suunnittelun merkitys korostuu*
- Valmentaminen on yhteistyötä

Rakennetaan hyvät harjoitukset...

Sisältö?

- **TOIVOTTU HARJOITUSVAIKUTUS I. Teema / Tavoite**
- Ikäryhmä?
- Pelaajamäärä?
- Korimäärä?
- Harjoituksen kesto?
- Hyökkäys vai puolustus?
- Harjoiteltava pelitilanne?
- Kuinka monen pelaajan kokonaisuus?
- Painotettava taito?

Hyvän harjoituksen tunnusmerkit 1:

Toimiva opetusmetodi (harjoituksen rakenne)

Rakenne tukee yhtä asiaa...

”Kun suunnittelet harjoituksiasi - mieti, mikä on se yksi asia, jonka haluamme tänään oppia ja keskity siihen.”

Henrik Dettmann

Valitse opetusmetodi

1. Kokonaisuudesta osiin (pelitaitoharjoittelu, taidon ja pelitaidon yhdistäminen, ryhmätaktiikka / joukkuetaktiikka)
2. Opetuskehittely (tekniikka- ja taitoharjoittelu, henkilökohtainen taktiikka / ryhmätaktiikka)
3. Station-harjoitus (soveltuu erinomaisesti kaikkeen harjoitteluun – erityisesti silloin, kun suuri pelaajamäärä)

1. Kokonaisuudesta osiin

Kokonaisuudesta osiin...

1. Esitellään kokonaisuus
2. Pilkkotaan kokonaisuus tarkoituksenmukaisiin osiin
3. Palataan jälleen kokonaisuuteen

Opetetaan pelin pääperiaatteet, sen jälkeen parannetaan pelin tasoa osataitoja kehittämällä ja lopuksi palataan takaisin pääperiaatteisiin.

Pilkotaan kokonaisuus tarkoituksenmukaisiin osiin...

1. Yhden pelaajan valinnat
  - (1 – 0), 1 vs. $\frac{1}{2}$, 1 – 1, 1 – 1 + coach, dummy defense
2. Kahden pelaajan valinnat
  - (2 – 0), 2 – 1, dummy defense, 2 – 2, 2 – 2 + coach
3. Kolmen pelaajan valinnat
  - (3 – 0), 3 – 1, dummy defense, 3 – 2, 3 – 3, 3 – 3 + coach
4. Neljän pelaajan valinnat
  - (4 – 0), 4 – 1, dummy defense, 4 – 2, 4 – 3, 4 – 4, 4 – 4 + coach

Kokonaisuudesta osiin - esimerkki

1. 3vs3 Ugly – lähtö hyökkääjän edulla
2. 2 – 0 drive and kick – coach puolustaa
3. 1vs1 + heittäjä (puolustaja toimita pallo $\frac{1}{2}$ kenttään)
  - Pitkä close out
  - Lyhyt close out
4. 2vs2 + coach syöttäjänä – jatkuva peli $\frac{1}{2}$ - kentällä
5. 3vs3 Small sided game – lähtö hyökkääjän edulla

2. Opetuskehittely

Opetuskehittely taitoharjoittelussa

1. Valmistavat harjoitteet (työkaluharjoitteet)
2. Perustaitoharjoitteet (työkaluharjoitteet)
3. Yksilötaktiset harjoitteet
4. Ryhmätaktiset harjoitteet

Tai toisinpäin...

Opetuskehittely - esimerkki

1. Valmistava harjoite: Heiton osa-alueiden harjoittelu
  1. Lähtöasento
  2. Ylös vienti
  3. Saatto
2. Perustaitoharjoite: 2 – 0 drive and kick → catch and shoot
3. Yksilötaktinen harjoite: 1vs1 + heittäjä
4. Ryhmätaktinen harjoite: 2vs2 hyökkääjän edulla

Tai toisinpäin...

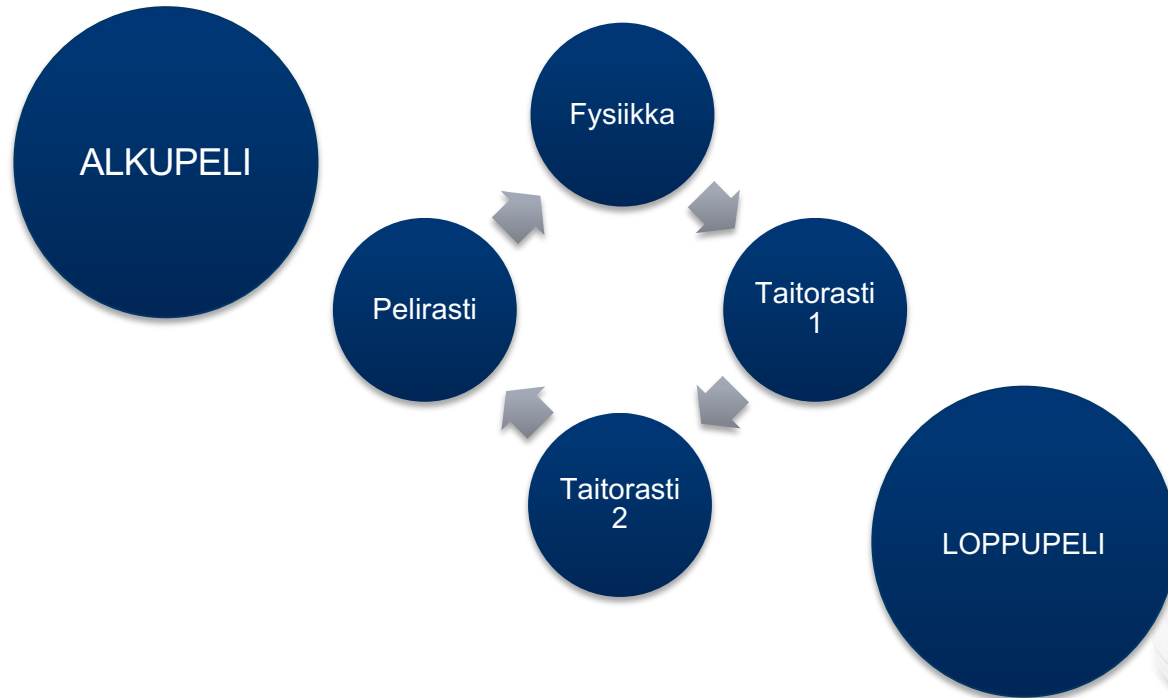

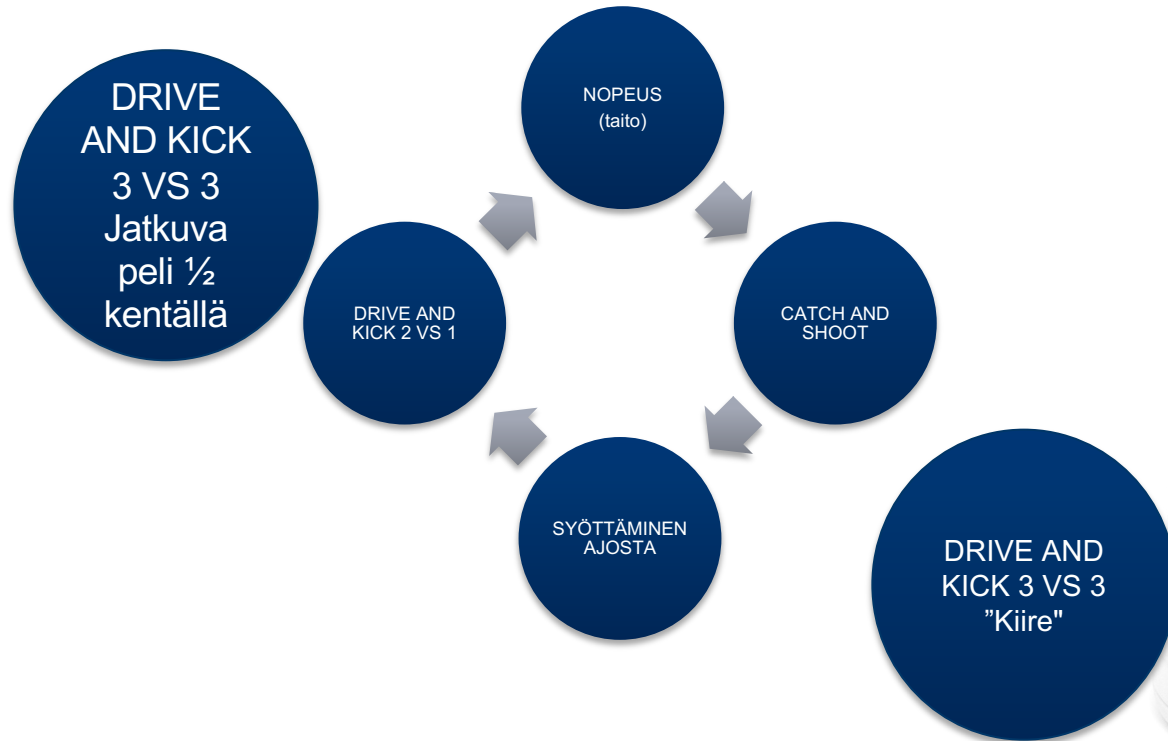
3. Station-harjoitus

Station-harjoitus

Station-harjoitus - esimerkki

Hyvän harjoituksen tunnusmerkit 2: Toimivat harjoitteet

Harjoitteet liittyvät yhteen asiaan...

”Kun suunnittelet harjoituksiasi - mieti, mikä on se yksi asia, jonka haluamme tänään oppia ja keskity siihen.”

Henrik Dettmann

Blokkiharjoittelu (keskitetty)

- Paljon toistoja
- Keskittyy yhteen liikkeeseen tai liikkeen osaan kerrallaan
- Harjoitteet tehdään aina samalla tavalla
- Ratkaisu tuodaan usein työmuistista
- Keskittyy liikkeen toteutukseen
- Etsii ”täydellistä suoritusta”
- Parantaa suoritusta nopeasti

Random-harjoittelu (vaihteleva)

- Ei saman liikkeen toistamista – ”Harjoittelu on toistamista ilman toistoja”
- Kokonaisharjoittelua
- Tilanteet ovat ennalta arvaamattomia
- Ongelman ratkaisua → suoritus poistuu työmuistista ja tallentuu hiljalleen pitkäkestoiseen muistiin
- Virheet on oppimisen ystäviä → ”Virhemuisti”
- Tehostaa oppimista pitkällä aikavälillä

Blokkiharjoittelua vai randomharjoittelua?

HYVÄ BLOKKIHARJOITTELU

TEKNIIKAN VAHVISTAMINEN
VIRHEIDEN KORJAAMINEN
ESIM. KÄSIEN LIIKERATOJEN HARJOITTELU
VIDEOVIIVEEN AVULLA

HYVÄ RANDOMHARJOITTELU

TEKNIIKAN VAKIINNUUTTAMINEN (PUOLUSTAJAA VASTAAN)
PELIT JA LEIKIT
PELISSÄ ETEEN TULEVIEN VALINTOJEN TEKEMINEN
TEKNIIKAN JA TAKTIIKAN YHDISTÄMINEN
KAHDEN TAIDON YHDISTÄMINEN
”LUONNOLLISEN” PELAAJAN HAVAITSEMINEN

HUONO BLOKKIHARJOITTELU

LIIAN VÄHÄN TOISTOJA - JONOTTELUA
”AIVOTTOMAT” TOISTOMÄÄRÄT
MAHDOLLINEN TYLSYYS
LIIALLINEN NOLLAA VASTAAN HARJOITTELU

HUONO RANDOMHARJOITTELU

LIIAN VAIKEA TEHTÄVÄ - EI TULE ONNISTUMISEN KOKEMUKSIA
VÄHÄN TOISTOJA (SUUNNITELMAN MUKAAN) HARJOITELTAVASTA
ASIASTA

MOLEMPIA TARVITAAN!

Valitse sopivat tehtävät...

- Pidä huolta, että kaikille löytyy sopivia haasteita – ei pelkästään liian helppoa, eikä pelkästään liian vaikeaa
- Mahdollisimman paljon havainnointia ja päätöksentekoa vaativia tehtäviä
- Mahdollisimman nopeasti eritasoiset vastustajat mukaan – häirintä, kontakti, dummy defense, edun antaminen, ota jotain pois, live game
- Yhdistele teknisiä ja taktisia elementtejä
- (Pelkästään) Tuolia vastaan harjoittelemalla oppii pelaamaan tuolia vastaan

Pidä pelit jatkuvina..

- Mahdollisimman vähän harjoittelua, jossa ei ole roolinvaihtoa
- Mahdollisimman vähän YHDEN TILANTEEN harjoittelua
- Mahdollisimman vähän ”näytelmiä”
- Mahdollisimman paljon läsnäoloa ja kilpailua korostavia harjoitusmenetelmiä
- Ugly basketball, small sided games, SABA-lähdöt, sovelletut säännöt (manipulointi kohti tavoitetta)

Hyvän harjoituksen tunnusmerkit 3: Suunnitellut interventiot

Interventiot yhden asian takia...

”Kun suunnittelet harjoituksiasi - mieti, mikä on se yksi asia, jonka haluamme tänään oppia ja keskity siihen.”

Henrik Dettmann

Valmennuksen neljä interventiota

1. Sovelletut säännöt
2. Keskeyttäminen
3. Tilanteen päälle puhuminen
4. Apuvälineiden (video) käyttö

MIETI TARKKAAN MILLOIN JA MIKSI
NÄITÄ KÄYTÄT!!

Hyvän harjoituksen tunnusmerkit 4: Riittävä action

Toimintaa yhden asian ympärillä...

”Kun suunnittelet
harjoituksiasi - mieti, mikä on
se yksi asia, jonka haluamme
tänään oppia ja keskity
siihen.”

Henrik Dettmann

Pidä pelaajat liikkeessä...

- Mahdollisimman vähän jonottamista
- Mahdollisimman vähän puhetta, varsinkin kaikille
- Mahdollisimman vähän ”pötkössä” harjoittelua

- Mahdollisimman paljon toistoja, liikettä, hikeä
- Mahdollisimman paljon pyrähtelyä
- Paljon peliä, leikkiä ja pelin-/leikinomaista harjoittelua

- Rakenna ryhmät viisaasti 1/3, 2/6, 1/2, 2/4, 2/3, 4/6, 3 / 4 jne.
- Kuka pelaa ketäkin vastaan?
- Jos et tiedä, mitä seuraavaksi pitäisi tehdä, pistä peli pystyyn

**Hyvän harjoituksen tunnusmerkit 5:
Hauskuus**

Sopivat haasteet yhden asian ympärillä...

”Kun suunnittelet harjoituksiasi - mieti, mikä on se yksi asia, jonka haluamme tänään oppia ja keskity siihen.”

Henrik Dettmann

Kun ihmisiltä kysytään, mitä sanat OPPIMINEN ja LEIKKIMINEN tuovat mieleen...

OPPIMINEN

- Ohjattua
- Vakavaa
- Jäykkää
- Sääntöihin pohjautuvaa
- Päämäärähakuista
- Monimutkaista
- Vaikeaa
- Oikeat vastaukset
- Väkinäistä

SISÄINEN
MOTIVAATIO?

(Ryan & Deci)

FLOW?
(Csikszentmihalyi)

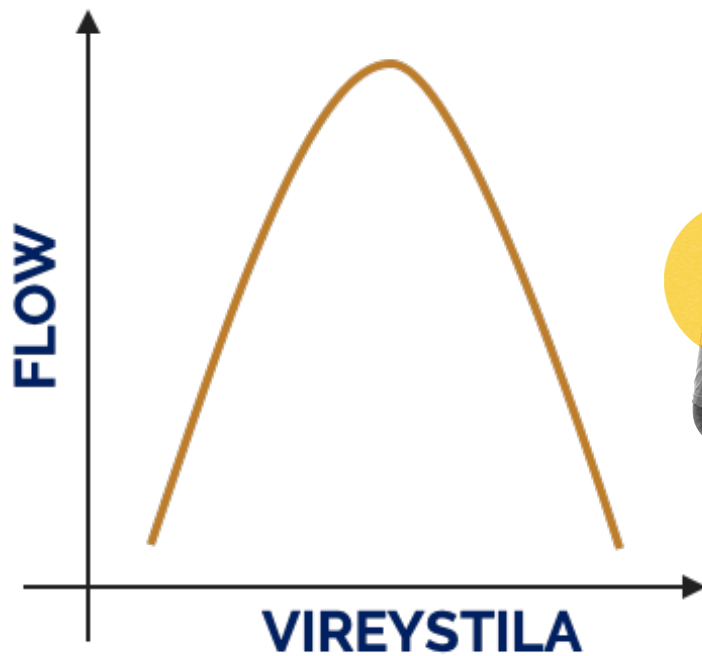
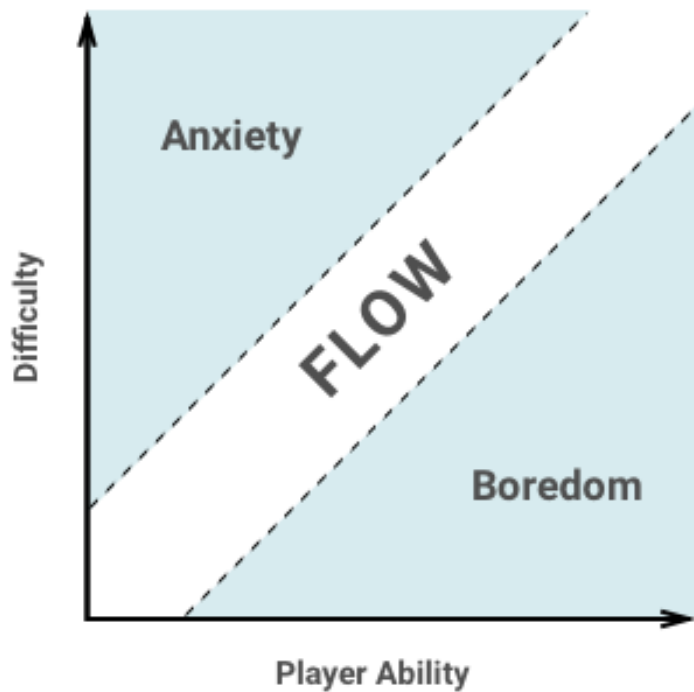
KASVUN
ASENNE?
(Dweck)

LEIKKIMINEN

- Dynaamista
- Hauskaa
- Muuttuvaa
- Ei sääntöjä
- Autonomista
- Yksinkertaista
- Helppoa
- Ei oikeita vastauksia
- Vapaaehtoista

FLOW

**Hyvän harjoituksen tunnusmerkit 6:
Sopivasti palautetta**

Palaute keskittyy yhteen asiaan...

”Kun suunnittelet harjoituksiasi - mieti, mikä on se yksi asia, jonka haluamme tänään oppia ja keskity siihen.”

Henrik Dettmann

Palaute

- Palautetta annetaan tavoitteena olevasta asiasta
- Palautteen antaa informaatiota siitä, kuinka suoritusta korjataan, jotta tavoite saavutetaan
- Opetussanat, opetuslauseet, yhteinen kieli
- Liian aikaisin annettu palaute häiritsee oppimista.
- Liian myöhään annetulla palautteella ei ole merkitystä.
→ n. 5-10 sekuntia suorituksen jälkeen
- Palautteen puuttuminenkin on parempi kuin liian runsas palaute.
→ Ideaalisuhde joidenkin mukaan yksi palaute viidestä suorituksesta
- Yksityiskohdista annettu palaute häiritsee oppimista → keskittä palaute ydinkohtiin
- Virheistä oppii – mutta vain, jos on yritetty tehdä oikein

Keskustelu 6 x 2 min

Yksi asia...

”Kun suunnittelet harjoituksiasi - mieti, mikä on se yksi asia, jonka haluamme tänään oppia ja keskity siihen.”

Henrik Dettmann

Se, minkä sanot ekana, vikana, persoonallisesti tai tarpeeksi usein...

”Kun suunnittelet
harjoituksiasi - mieti, mikä on
se yksi asia, jonka haluamme
tänään oppia ja keskity
siihen.”

Henrik Dettmann